Perioade critice in viata puiului

Capacitatea cainelui de a se adapta si de a se integra in cadrul grupei umane (familia care l-a adoptat) depinde, in mare masura, de felul in care omul reuseste sa comunice cu el. Cainele stie cand suntem suparati sau cind suntem bine dispusi. El descifreaza aceste stari urmarindu-ne pozitia corpului, expresia fetei, gestica.

In cele ce urmeaza voi prezenta perioadele critice din viata cainelui, perioade pe parcursul carora comportamentul acestuia este influentat si modificat de experientele specifice fiecarei varste in parte.

Perioada critica poate fi definita ca fiind acea „felie” de timp din viata cainelui in care o experienta aparent fara insemnatate ii influenteaza, sau chiar ii modifica pentru totdeauna comportamentul.

Daca veti cunoaste specificul fiecarei perioade si veti actiona adecvat,cainele dumneavoastra se va dezvolta normal, armonios. Perioada neonatala (de la fatare pana la 12 zile)In aceasta perioada puiul reactioneaza la stimuli termici (diferente de temperatura), la stimuli mecanici (atingere) si la stimuli olfactivi (miros). Are nevoie de stimulare fizica pentru a defeca si urina. Nu vede si nu aude. Comportamentul puiului nu se modifica pe toata durata
perioadei.

Perioada de tranzitie (13-20 de zile)

Acum se evidentiaza o serie de modificari fizice. La inceputul perioadei, ochii puiului se deschid (la implinirea a cca 13 zile de viata). Pana la 20-21 de zile, cu toate ca pupila reactioneaza la lumina, puiul nu poate vedea obiectele si nu poate percepe nici miscarea. Tot acum, puiul incepe sa se deplaseze, mai intai tarandu-se, apoi mergand impleticit. Atunci cand se indeparteaza si nu mai poate localiza fratii de cuib si mama, puiul are prima manifestare de stres, vocalizand (scheauna). La aproximativ 20 de zile de la fatare apar primii dinti, iar puiul ii si foloseste: incepe sa roada si sa muste. Este si perioada in care puiul incepe sa auda (fara insa a putea localiza sursa de sunet) si sa dea din coada. Intr-o singura saptamana de evolutie rapida, puiul trece de l perioada neonatala la perioada de constientizare.

Perioada de constientizare (21-28 de zile)

Aceasta este prima saptamana in care puiul aude si vede. Acum, puiul deprinde primele notiuni ale comportamentului caracteristic speciei si invata sa comunice cu ceilalti membri ai cuibului. Daca in aceasta perioada puii sunt separati de mama, acest lucru va marca negativ comportamentul lor de mai tarziu. Astfel, puii separati de cuib acum, pot manifesta mai tarziu labilitate psihica, dezvoltand totodata o dependenta impinsa la extrem fata de toti membrii familiei sau numai fata de unul dintre ei.

Perioada de socializare la grupa canina (21-49 de zile)

Acum, puiul deprinde si incepe sa foloseasca un comportament specific speciei. Pentru a ajunge sa valorifice informatia transmisa genetic, puiul trebuie sa stea in cuib cu mama si cu fratii sai. Astfel, puiul invata sa comunice prin intermediul pozitiilor corpului, al atitudinilor si expresiilor fetei, al vocalizarilor (marait, scheunat), incercand efectul acestora asupra mamei si a fratilor sai. Tot acum puii invata ce inseamna

sa muste si sa fie muscati, ce inseamna sa latre si sa fie latrati.
Mai invata comportamentul si atitudinea specifice vanatorii, cum sa urmareasca si cum sa prinda vanatul. Luptandu-se in joaca, puiul invata sa raspunda la diferitele pozitii ale corpului adversarului, cand si cum sa atace si sa se apere. Una dintre cele mai importante lectii pe care puiul o primeste in aceasta perioada este sa accepte disciplina. Lectiile de disciplina le administreaza cateaua mama, care isi invata puii sa nu muste foarte tare, sa nu vina la supt decat atunci cand ea le permite.

Cea mai severa lectie de disciplina o primesc puii cand mama ii maraie si le interzice sa se apropie in timp ce ea mananca.
Imi amintesc cum Karuka, o femela de Ciobanesc Asiatic, isi lua osul pe care i-l ofeream in afara cuibului si il ducea intre cei sase pui ai ei. Bineinteles ca puii se repezeau la os, dar Karuka ii punea imediat la punct cu un marait infricosator. Unul dintre puii masculi, exemplarul dominant al cuibului, a incercat sa revina la os. Karuka a latrat scurt si s-a repezit amenintatoare la el, insa fara sa-l muste. Puiul insistent s-a retras, speriat.
Karuka a continuat sa roada osul si alti trei pui au incercat sa-i dea tarcoale, dar au avut parte de acelasi tratament.
Am fost surprins de inteligenta cu care Karuka a regizat „sedinta” pentru a-i invata pe pui ce inseamna respectul. Odata lectia invatata, Karuka s-a intors catre pui, i-a impins tandra cu botul, iar pe cel mai speriat, care ramasese culcat pe spate, l-a lins si l-a linistit.
De retinut! In aceasta perioada, intre a treia si a saptea saptamana de viata, puiul invata comportamentul caracteristic speciei.
Izolarea de cuib a puiului inainte de implinirea a sapte saptamani are influente negative asupra dezvoltarii lui ulterioare, ii poate crea serioase probleme de adaptare ce conduc la tulburari de comportament fata de alti caini si fata de grupa umana.
Perioada de socializare la grupa umana (7-12 saptamani) In acest interval de timp puiul poate fi separat fara probleme de cuib si de mama. Este perioada optima in care puiul poate fi cumparat. Acum el este foarte receptiv si invata din toate experientele prin care trece. De aceea, va recomand ca acum sa-i „regizati” cainelui cat mai multe experiente (mersul pe scari, mersul cu liftul, mersul pe suprafete alunecoase), sa-i „faceti cunostinta” cu cat mai multe persoane de varste diferite, sa-l incurajati in aportarea jucariei si sa-l obisnuiti cu zgomote diverse.